

На сьогодні Податковим кодексом України не встановлено ліміт для рекламних заходів, а також зазначено, що не оподатковується ПДФО вартість рекламних товарів, якщо вона не перевищує 50 % від мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового року [3].

Подвійна ставка податку є негативним чинником, який зменшує привабливість участі в рекламній акції, що спонукає до пошуку альтернативних шляхів проведення заходу. Зменшити ставку податку можна, якщо організатор проводив розіграш не призу, а права на його придбання за символічну суму. Для цілей оподаткування в такому випадку буде обрано різницю між ціною товару (розіграного призу) та оплаченою сумою без застосування подвійного коефіцієнта, оскільки знижка надається в грошовому еквіваленті. Ставка податку буде визначатися за загальними правилами – 15 % із суми знижки, що не перевищує десятикратного розміру мінімальної заробітної плати, установлені законодавством на 1 січня звітного податкового року, та 17 % із суми перевищення [6].

У бухгалтерському обліку з метою відображення проведення рекламних заходів застосовують рахунок 93 "Витрати на збут", що є очевидним, проте не надає розгорнутої інформації щодо діяльності торговельного суб'єкта господарювання стосовно організації та проведення рекламних заходів. Зважаючи на відмінності в податковому обліку рекламних акцій, автор вважає за необхідне посилити аналітичність бухгалтерського обліку шляхом відкриття спеціальних субрахунків (931 "Рекламна діяльність", 932 "Просування товару", 933 "Рекламна акція"), на яких будуть відображатися окремі види рекламних заходів, що сприятиме адекватності та достатній аналітичності формування інформаційної бази для врегулювання питань управління підприємством.

Проведення рекламної діяльності на основі новітніх методів та інструментів є перспективним напрямом, який у загальному контексті впливає на правила податкового обліку. Пропозиція щодо застосування аналітичних субрахунків не є новою – вдосконалення обліку витрат на збут здійснюють шляхом виділення в окрему групу витрат на рекламу та маркетингових витрат. Зазначена позиція є зрозумілою й очевидною. Проте більш інформативним слід вважати виділення в робочих планах рахунків рекламних витрат у рамках визначених у наказі керівника рекламних акцій, що дозволить урахувати такі чинники податкового обліку, як форма виграшу й ідентифікація суб'єкта акції.

Що ж до перспектив подальших досліджень у цьому напрямі, то організація рекламної діяльності, порядок обліку та відображення в обліку – це питання, які не втрачають своєї актуальності, враховуючи мінливість інтересів і смаків споживачів, постійний характер змін у законодавстві, а також трансформаційні процеси на світових ринках. Усе це надає підставу для визначення потенціалу щодо розгляду питання, пов'язаного з організацією обліку рекламних акцій, у подальших дослідженнях.

Наук. керівн. Часовнікова Ю. С.

Література: 1. Оністрат О. В. Ефективність рекламної діяльності підприємств / О. В. Оністрат // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 7. – С. 127–132. 2. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : idea2000.com.ua/publ/2-1-0-25. – Назва з екрану. 3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17. – Назва з екрану. 4. Молякова О. Просуваємо товар за допомогою промоакції / О. Молякова // Баланс. – 2011. – № 25. – С. 31–33. 5. Тучак О. Розіграш призів за підсумками рекламної акції / О. Тучак // Баланс. – 2011. – № 62. – С. 43–45. 6. Смердов В. Рекламная раздача товаров: налоговые последствия / В. Смердов // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 55. – С. 29–32. 7. Про рекламу : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=270%2F96-%E2%F0. – Назва з екрану. 8. Рубис И. Инвестиционные гастроли / И. Рубис // Инвестгазета. – 2007. – 04 – 10 июня. – С. 64–66.

Кудякова С. С.

УДК 657.24:69

Магістр 1 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У БУДІВНИЦТВІ

Анотація. Розглянуто особливості організації обліку на будівельних підприємствах, які зумовлені специфікою галузі. Розкрито відображення господарських операцій на будівельних підприємствах. Виділено основні проблеми ведення бухгалтерського обліку під час формування витрат та фінансування будівельних робіт.

Аннотация. Рассмотрены особенности организации учета на строительных предприятиях, обусловленные спецификой отрасли. Раскрыто отражение хозяйственных операций на строительных предприятиях. Выделены основные проблемы ведения бухгалтерского учета при формировании расходов и финансировании строительных работ.

© Кудякова С. С., 2014

Annotation. Peculiarities of accounting at construction companies that are determined by a specific character of the industry were discussed. Representation of business operations at construction enterprises was described. Basic problems of accounting cost formation and financing construction were elicited.

Ключові слова: будівництво, державно-будівельні норми (ДБН), дохід, витрати, калькулювання витрат.

Функціонування будівельних підприємств України безпосередньо впливає на хід економічних процесів як регіону, так і країни в цілому. Метою діяльності підприємств будівельного комплексу виступає забезпечення населення, підприємств будівлями, спорудами житлового та промислового значення з високим рівнем комфорту та зручності.

Нестабільний хід політико-економічних подій, втрата професійних кадрів, старіння виробничо-технічного потенціалу зумовлює необхідність пошуку будівельними підприємствами шляхів підвищення ефективності свого подальшого функціонування.

Науковим дослідженням з організації обліку, звітності діяльності будівельних підприємств та проблем їх трансформації відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку присвячено роботи таких фахівців, як: С. Андрієнко, І. Чалого, А. Грибова та ін. [1 – 3]. Однак у напрямку дослідження особливостей перебудови облікової діяльності будівельних підприємств усе ще залишається багато дискусійних питань, незважаючи на дослідження вчених-економістів, сучасні умови ринкового середовища України висувають певні вимоги до функціонування підприємств. Відповідно, відбувається формування нових норм, стандартів, які потребують методологічного узгодження. Тому розгляд питань щодо організації обліку на підприємствах будівельної галузі є актуальним та вимагає негайного вирішення.

Аналіз наукових досліджень та розробок вітчизняних і зарубіжних науковців дає змогу виділити ряд характерних особливостей, що притаманні будівельним підприємствам, які зумовлені специфікою галузі. А саме:

1) період будівництва може продовжуватися декілька звітних періодів і будівельна організація визнає доходи з урахуванням ступеня завершеності робіт;

2) якщо покупець (замовник) є юридичною особою, то він наперед відомий, із ним попередньо узгоджується контрактна ціна. А якщо покупцем є фізична особа або група фізичних осіб і проводять розрахунки через посередників (наприклад, способом придбання іпотечних сертифікатів), то особа покупця може бути невідомою для фірми-забудовника, як і невідомим залишається майбутнє призначення та шляхи використання об'єкта незавершеного будівництва. Крім того, ймовірні випадки невизначених термінів платежів за об'єкт і нерівномірність надходження коштів, що ускладнює процес планування для будівельних організацій;

3) замовник часто здійснює періодичні платежі в межах загальної контрактної вартості будівельно-монтажних робіт;

4) продукт (об'єкт будівництва) знаходиться не за місцем розташування виконавця, а на окремій ділянці.

Чинна в Україні система кошторисних нормативів ДБН не відповідає структурі витрат, визначених системою П(С)БО. Кошторисна система ДБН не є обов'язковою для застосування в тих випадках, коли будівництво фінансується за рахунок недержавних коштів. Тому в таких ситуаціях підрядні підприємства можуть складати кошториси у довільній формі [4]. Це призводить до неадекватності обліку підрядних компаній у разі застосування державних кошторисних нормативів. Неякісні планові показники можуть вплинути на некоректність податкового обліку підприємств. П(С)БО № 18 "Будівельні контракти" не надає чіткого тлумачення щодо порядку ведення обліку і надання фінансової звітності підрядними організаціями. Також зовсім не висвітлено відображення результатів діяльності в податковій звітності. А це особливо актуально, оскільки в будівництві доходи та витрати визнаються відповідно до ступеня завершеності робіт на дату балансу. Отже, підприємству потрібно мати достовірні дані щодо стану будівництва на кожну звітну дату, щоб визначити доходи і витрати для подання звітності. У зв'язку з цим, автор вважає за необхідне доповнити аналітичний облік додатковими рахунками "Незавершені будівельні контракти" та "Проміжні рахунки" й обліковувати на них витрати окремо за кожним контрактом. Це дає можливість удосконалити контроль за розподілом і розміром витрат на будівництво та вартістю об'єкта, а також надавати більш достовірну звітність замовникам, статистичним і податковим органам.

Організація у будівельній організації бухгалтерського обліку витрат передбачає [5]:

1) застосування єдиного підходу до відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій на підставі затверджених у будівельній організації правил ведення документообігу з урахуванням особливостей її діяльності;

2) застосування типових форм первинних облікових документів, системи рахунків;

3) реєстрів аналітичного обліку, способів реєстрації та узагальнення наявної інформації, оброблення облікової інформації на паперових машинних носіях;

4) розроблення облікової номенклатури об'єктів калькулювання.

Загалом існує чимало невіршених питань в обліку на підприємствах будівельної галузі, які знижують ефективність їх функціонування, адже відомо, що всі управлінські дії ґрунтуються на інформаційній базі, основою для якої є якісний та коректний облік. Тому для побудови ефективного розвитку підприємства завжди залучають принципи й методи обліку. Саме облік забезпечує здатність підприємства здійснювати контроль поточних шляхів розвитку, а також виконувати моніторинг наслідків здійснених управлінських дій. Узгоджена дія методів та прийомів обліку несе в собі

потенціал підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств. Під час вирішення низки дискусійних питань трансформації вітчизняного обліку і звітності будівельних підприємств одним із важливих шляхів виступає побудова досконалого механізму ведення бухгалтерського обліку їх діяльності. Проаналізувавши науково-методичні праці з обліку будівництва можна запропонувати такі шляхи подолання суперечностей в обліку підприємств будівельного комплексу, які дають змогу вдосконалити обліковий процес на підприємствах будівельної галузі та підвищити ефективність їх діяльності.

По-перше, доповнення чинного плану рахунків бухгалтерського обліку субрахунками "Незавершені будівельні контракти" та "Проміжні рахунки" (для рахунку 23 "Виробництво") для наочного й зрозумілого відображення вартості кожного контракту на певному етапі його виконання для більш точного визначення витрат, доходів і прибутку за кожним контрактом, а також ведення аналітичного обліку в розрізі кожного контракту.

По-друге, доповнення ПСБО № 18 числовими прикладами відносно визнання доходів і витрат та відображення валових заборгованостей щодо будівельного контракту при сплаті за виконані роботи матеріальними цінностями для уникнення подвійного тлумачення рекомендацій, наданих у стандарті, з метою фінансових зловживань і правопорушень.

Таким чином, розглянувши ряд особливостей ведення бухгалтерського обліку на будівельному підприємстві, підтверджується крайня потреба здійснення багатьох важливих кроків з удосконалення методів та процедур бухгалтерського обліку цих підприємств відповідно до специфіки будівельної галузі.

Наук. керівн. Писарчук О. В.

Література: 1. Андрієнко С. Облік у будівництві / С. Андрієнко // Дебет-Кредит. – 2004. – № 5. – С. 21–25. 2. Чалий І. Проблеми первинної облікової документації будівельних підприємств : матеріали проекту фонду ІТМ "Розвиток будівельного обліку в Україні" / І. Чалий. – К. : 2005. – 188 с. 3. Грибков А. Бухгалтерский учет в строительстве : практическое пособие / А. Грибков. – М. : Омега-Л, 2007. – С. 40–43. – 328 с. 4. Державні будівельні нормативи Д. 1.1-1-2000. Правила визначення вартості будівництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dbn.at.ua/>. – Назва з екрану. 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 18 "Будівельні контракти" : Наказ Міністерства фінансів України № 205 від 28.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : minfin.gov.ua. – Назва з екрану.

Алексєєнко О. С.

УДК 336.717.3

Магістр 1 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

УПРАВЛІННЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ДЕПОЗИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ В КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

Анотація. Розглянуто теоретичні основи, організаційне і методичне забезпечення, а також розроблено практичні рекомендації щодо управління та контролю за депозитними операціями, які були розміщені на рахунках комерційного банку суб'єктами господарювання: фізичними та юридичними особами.

Аннотация. Рассмотрены теоретические основы, организационное и методическое обеспечение, а также разработаны практические рекомендации по управлению и контролю за депозитными операциями, которые были размещены на счетах коммерческого банка субъектами хозяйствования: физическими и юридическими лицами.

Annotation. The theoretical foundations and organizational and methodological support were considered and practical recommendations were given on the management and control of deposits transactions that were placed on the accounts of commercial bank by business entities: individuals and legal entities.

Ключові слова: депозитні операції, управління депозитними операціями, депозит, контроль депозитних операцій.

Актуальність дослідження пояснюється тим, що однією з необхідних передумов для ефективного функціонування банків та їх фінансової стійкості є стабільність і достатність ресурсної бази

© Алексєєнко О. С., 2014